Programmatūras risku analīze Software Risk Analysis

Izstrādes procesa riski

Figure 1—Importance of IT to the Delivery of the Business Strategy and Vision

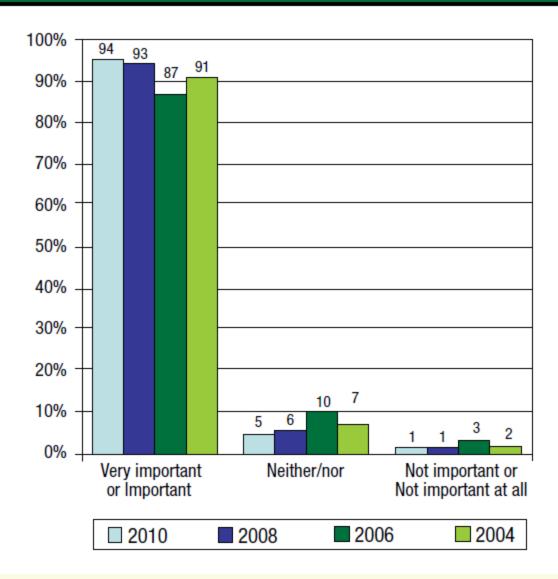
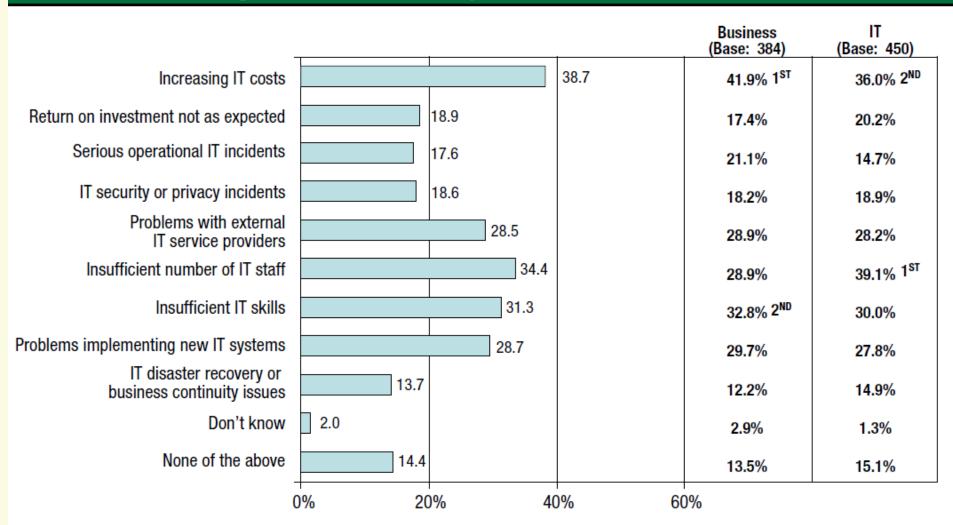

Figure 9—IT-related Issues Experienced in the Past 12 Months

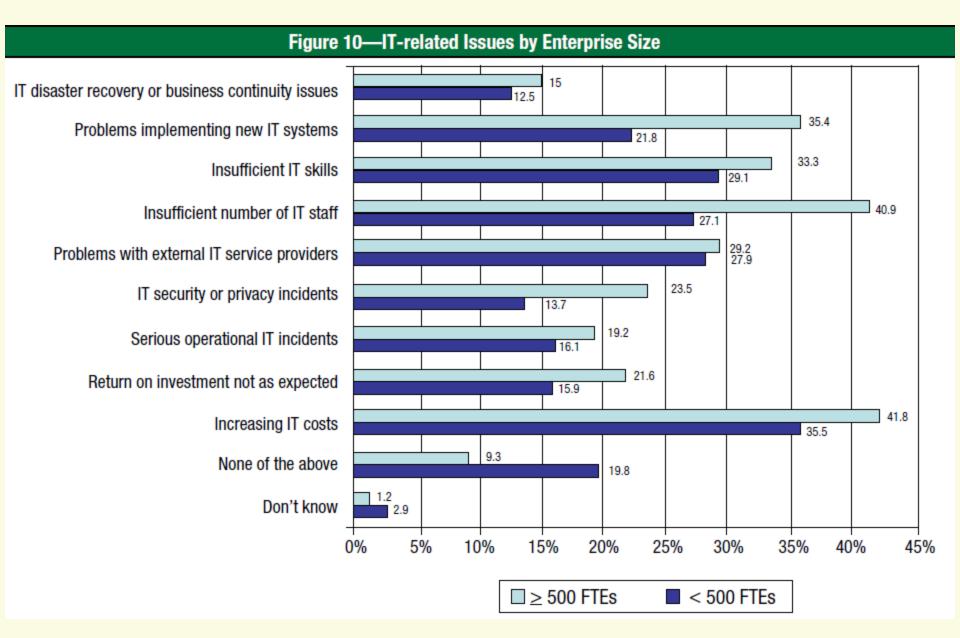
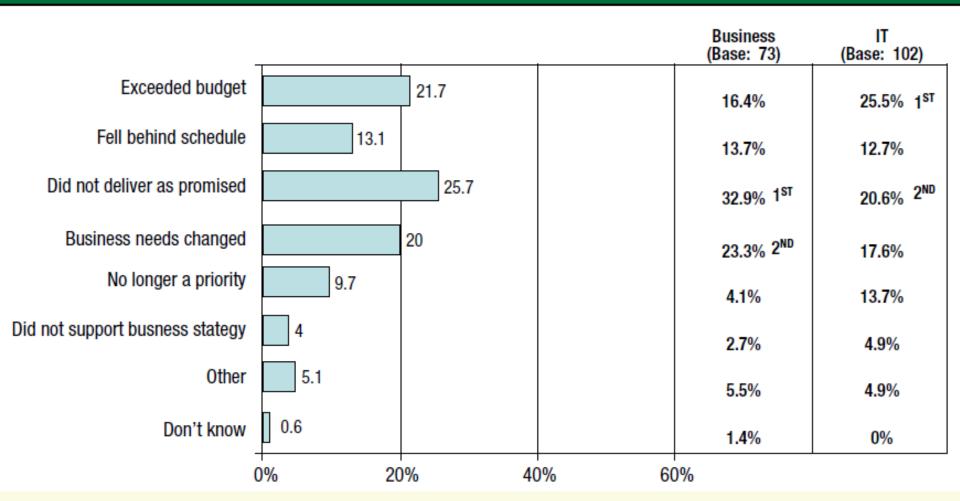
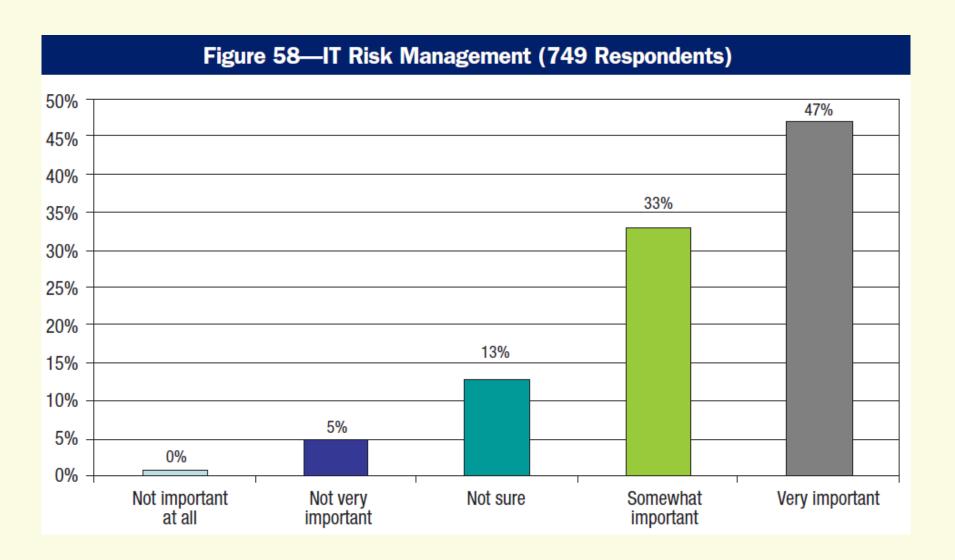

Figure 13—Reasons for Ending an IT-related Project Prematurely

Risku pārvaldības pamatjēdzieni

Riska definīcija

 lespējamība, ka programmatūras izstrāde būs nesekmīga, t.i. izvēlētie principi vai risinājumi nespēs radīt sagaidāmo programmproduktu

Risku pārvaldības jēdzieni

- Drauds potenciāls notikums, kas izraisītu nevēlamas sekas
- Riska iespējamība varbūtība, ar kādu drauds realizēsies
- Riska ietekme drauda realizācijas seku novērtējums
- Risks varbūtiskais zaudējums drauda realizācijas gadījumā

Riska novērtējums

Kvantitatīvs, kvalitatīvs

Risku īpašības

- ◆ Zaudējumi (loss L), ko rada nevēlams notikums
  - Zaudē laiku, kvalitāti, naudu u.tml.
- Riska varbūtība (probability P) iespējamība, ka notikums iestāsies
- Riska ietekme (risk exposure RE)

$$RE = P(UO) * L(UO)$$

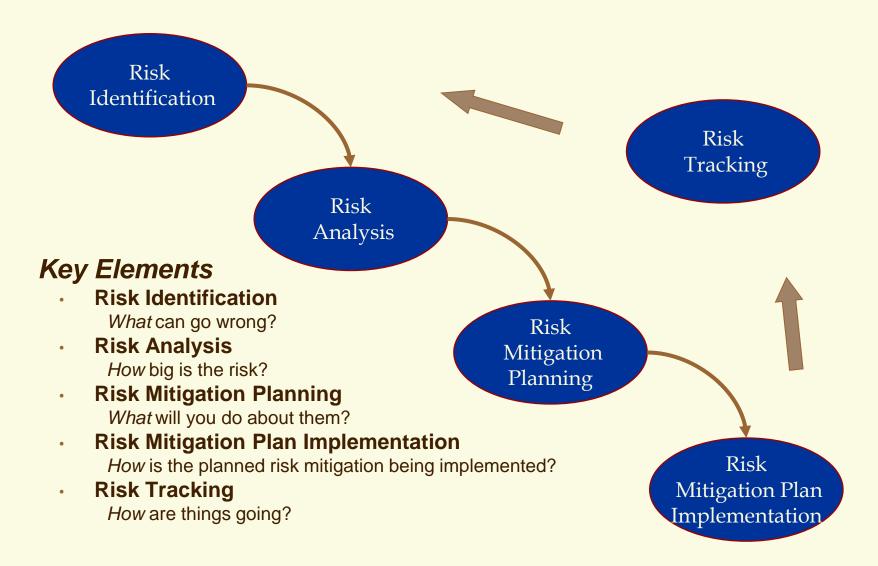
UO- unsatisfactory outcome

- Vispārējie riski kopīgi visiem programmatūras projektiem
  - nepilnīgi definētas prasības, personāla zaudēšana, nepietiekams laiks testēšanai u.tml.
- Projekta specifiski riski
  - laikā nepiegādāta datortehnika, izmaiņas normatīvajos aktos u.tml.
- Riska ietekmes mazināšanas pasākumi

Risku pārvaldības aktivitātes

			Check lists
		Risk identification	Decision-driver analysis
			Assumption analysis
			Decomposition
			Performance models
	Risk assessment		Cost models
		Risk analysis	Network analysis
		_	Decision analysis
			Quality-factor analysis
			Risk exposure
		Risk prioritization	Risk leverage
			Compound risk reduction
Risk management			
			Buying information
			Risk avoidance
		Risk management planning	Risk transfer
			Risk reduction
			Risk element planning
			Risk-plan integration
			Prototypes
	Risk control		Simulations
		Risk resolution	Benchmarks
			Analyses
			Staffing
			Milestone tracking
		Risk monitoring	Top 10 tracking
			Risk reassessment
			Corrective action

Risk Management Process Model

Risku novērtēšana

Risku identifikācija

 Noskaidro dažādus iespējamus faktus un notikumus, kas var būtiski negatīvi ietekmēt rezultātu

Risku analīze

 Katram riskam izvērtē tā radītos potenciālos zaudējumus un iespējamību, ka tas iestāsies

Risku prioritāšu noteikšana

 Katram riskam nosaka tā ietekmi (exposure) mazināšanas prioritāti

Programmatūras izstrādes procesa risku "Top 10"

- Izstrādātāju personāla trūkums
- Pārāk optimistisks projekta plānojums
- Programmatūras funkcionalitāte ir nepareiza
- Programmatūras interfeiss ir nepareizs
- "Apzeltīšana"
- Nepārtraukta izmaiņu straume
- Kļūdas "ārējos" komponentos
- Kļūdas "ārējos" procesos
- Sistēmas lēna darbība
- Nepietiekami tehniskie resursi

Risku vadība

Risku pārvaldības plānošana

 Izvēlas katram riskam tā mazināšanas paņēmienu, laika periodu, vērtē mazināšanas pasākumu izmaksas un labumus

Risku mazināšana

- Veic risku mazināšanas pasākumus prototipēšana, līgumi ar galvenajiem speciālistiem, izmaiņu vadības padomes dibināšana u.tml.
- Jāievēro risku prioritātes, jo 80% no potenciālās projekta neveiksmes var novērst sekmīgi cīnoties ar 20% no identificētajiem riskiem.

Risku uzraudzība

 Mērījumi, atkārtota risku izvērtēšana, atgriezeniskās saites nodrošināšana u.tml.

Galvenās stratēģijas

Izvairīties

neveikt aktivitātes, kas var paaugstināt risku

Samazināt

 samazināt varbūtību un/vai iespējamos zaudējumus

Nodot citam

visu vai daļu no riska nodot citam

◆ Pieņemt

pieņemt risku un tā sekas